

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců Martina Kopy a Mariana Kokeše ve věci

žalobce: J. U.
zastoupen advokátkou Mgr. Veronikou Ščukovou
Bráfova 50, 674 01 Třebíč

proti
žalovanému: Celní úřad pro Jihomoravský kraj
Koliště 17, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 8. 2022, č. j. 243189-9/2022-530000-11,
a ze dne 10. 8. 2022, č. j. 226303-10/2022-530000-11,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Odměna ustanovené advokátky Mgr. Veroniky Ščukové, sídlem Bráfova 50, 674 01 Třebíč, **se určuje** částkou 6 800 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem přezkumu jsou dvě rozhodnutí žalovaného o námitkách podaných proti několika exekučním příkazům. Žalobce namítal, že je zde důvod pro zastavení exekuce podle § 181 odst. 2 písm. f) daňového řádu. Je nemajetný. Navíc je zřejmé, že předpokládaný výtěžek exekuce nepostačí ke krytí exekučních nákladů. Žalovaný proto podle něj ani neměl exekuci nařizovat. Žalovaný s tím nesouhlasil.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Policie žalobci v roce 2010 uložila několik pokut v blokovém řízení. Za účelem jejich vymožení žalovaný vydal dne 20. 4. 2022 šest exekučních příkazů: č. j. 226303/2022-530000-42, č. j. 226303-2/2022-530000-42, č. j. 226305/2022-530000-42, č. j. 226305-3/2022-530000-42, č. j. 226303/2022-530000-42 a č. j. 226306-2/2022-530000-42. Exekuci žalovaný nařídil buď příkázáním pohledávky z účtu poskytovatele platebních služeb (*Fio banka, a.s.*), anebo příkázáním jiné peněžité pohledávky podlužníka Věznice Rapotice.
3. Exekučním příkazem ze dne 29. 4. 2022, č. j. 243189/2022-530000-42, pak žalovaný nařídil exekuci příkázáním pohledávky z účtu poskytovatele platebních služeb (*Fio banka, a.s.*) za účelem vymožení nedoplatku na další neuhrazené pokutě z roku 2018.
4. Proti uvedeným exekučním příkazům podal žalobce v květnu 2022 námitky spojené s návrhy na zastavení daňové exekuce podle § 181 odst. 2 písm. f) daňového řádu. Toto ustanovení upravuje důvod pro zastavení daňové exekuce proto, že předpokládaný výtěžek nepostačí ani ke krytí exekučních nákladů. Žalobce namítal, že žalovaný neměl nařizovat exekuce z důvodu zjevné nedobytnosti vymáhaných pohledávek. Návrhy na zastavení exekuce žalovaný čtyřmi rozhodnutími zamítl (tato rozhodnutí jsou předmětem řízení u zdejšího soudu vedeného pod sp. zn. 29 Af 28/2022).
5. Žalovaný odkázal na odbornou literaturu a judikaturu správních a civilních soudů, ze které plyne, že nemajetnost sice může být za určitých okolností důvodem pro zastavení exekuce, avšak tento důvod se uplatňuje především při exekuci prodejem movitých věcí nebo nemovitostí. Naopak při exekuci srážkami se mzdy či jiného příjmu pro tento důvod exekuci zastavit nelze. Srážky se totiž v tomto případě provádějí tak dlouho, dokud se vymáhaná pohledávka i s příslušenstvím neuspokojí. Proto tvrzení žalobce, že vymáhaná daňová povinnost přesahuje jeho majetek, není důvodem, proč by správce daně neměl exekuční řízení ani zahájit.
6. Nedostatek finančních prostředků na bankovním účtu žalobce také není důvodem pro zastavení, resp. nenařizení daňové exekuce. V tomto případě se exekuční příkaz u poskytovatele bankovních služeb vede pouze evidenčně pro případ, že by v budoucnu nastaly okolnosti, za kterých by bylo možné srážky provádět. Žalobce svůj bankovní účet nezrušil, nelze proto předjímat, že na něj v budoucnu nedojde k připsání žádných prostředků.

III. Žaloba a její doplnění

7. Žalobce v podané žalobě odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2019, č. j. 1 Afs 271/2016-53, podle kterého je rozhodnutí o námitkách soudně přezkoumatelné.
8. V doplnění žaloby prostřednictvím ustanoveného advokátky žalobce uvedl, že předmětem exekuce jsou pohledávky plynoucí ze čtyř neuhrazených pokut uložených žalobci v blokovém řízení v roce 2010, resp. 2018. Celkem jde o částku lehce převyšující 5 000 Kč.

Je zřejmé, že žalovanému se tyto pohledávky dlouhodobě nedaří vymoci. V říjnu 2022 žalobce propustili z vězení. Je proto zřejmé, že ani příkázáním pohledávky poddlužníka se nepovede tyto pohledávky úspěšně vymocit. Sice se jedná o poměrně nízké částky, nic ale nenasvědčuje tomu, že by se jejich vymahatelnost měla zlepšit. V civilním exekučním řízení by k zastavení exekuce došlo ze zákona.

9. Žalobce nesouhlasí s rozlišováním důvodů pro zastavení exekuce v závislosti na způsobu jejího nařízení. Ničím nepodložené budoucí očekávání příjmů či zůstatku na účtu nemůže být důvodem pro pokračování v exekuci. Jinak by se § 181 odst. 2 písm. f) daňového řádu stal obsoletním. Při provádění srážek z příjmů je v civilním exekučním řízení důvod pro zastavení exekuce, pokud se po dobu dvou nebo tří let nepodaří ničeho vymoci (§ 290 odst. 1 občanského soudního řádu). Bezvýslednost exekučního řízení v případě žalobce je přitom zřejmá již několik let. Žalovaný přesto vydává pořád nové exekuční příkazy, čímž neúměrně navyšuje náklady exekuce.

IV. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný setrval na svém stanovisku uvedeném v napadených rozhodnutích. Zdůraznil, že předmětem řízení je postup správce daně při vydání exekučních příkazů. Jde tedy o to, zda tu byly podmínky pro zahájení exekučního řízení. Nejednalo se o rozhodnutí o zastavení exekuce. O tom žalovaný rozhodl samostatnými rozhodnutími. Doplnění žaloby se tedy mívá s předmětem řízení.
11. Postup žalovaného byl zákonný a souladný se základním cílem správy daní, kterým je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady bez zbytečných průtahů. Není proto rozhodné, že šlo o drobné pohledávky. Povinností žalovaného je činit úkony k tomu, aby dlužné částky vymohl. Přitom zvolil způsob vymáhání tak, aby výše nákladů spojených s vymáháním nebyla ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku. Tvrzení žalobce, že by nedošlo k vymožení jakékoliv částky, není pravdivé.

V. Hodnocení věci

12. Žaloba **není důvodná**.
13. Daňová exekuce se zahajuje vydáním exekučního příkazu (§ 178 odst. 1 daňového řádu). Výrok exekučního příkazu obsahuje kromě náležitostí podle § 102 odst. 1 daňového řádu také způsob provedení exekuce, výši nedoplatku, pro který se exekuce nařizuje, výši exekučních nákladů a odkaz na exekuční titul (§ 178 odst. 2 daňového řádu). Exekuční náklady musí hradit dlužník. Spočívají v náhradě nákladů za nařízení daňové exekuce, v náhradě nákladů za výkon prodeje a v náhradě hotových výdajů vzniklých při provádění daňové exekuce (§ 182 odst. 1 a 2 daňového řádu). Náklady za nařízení daňové exekuce činí 2 % z částky, pro kterou byla exekuce nařízena, nejméně však 500 Kč a nejvíce 500 000 Kč (§ 183 odst. 1 daňového řádu).
14. V případě, že daňový řád nějakou záležitost neupravuje, použije se podpůrně občanský soudní řád. Ten obsahuje řadu ustanovení, která při výkonu rozhodnutí chrání postavení povinného. Výkon rozhodnutí lze nařídit jen v takovém rozsahu, jaký oprávněný navrhl a jaký podle rozhodnutí stačí k jeho uspokojení (§ 263 odst. 1 občanského soudního řádu). Navrhne-li oprávněný výkon rozhodnutí způsobem, který je zřejmě nevhodný, zejména k nepoměru výše pohledávky oprávněného a ceny věci, z níž se má uspokojení této pohledávky dosáhnout, může soud nařídit výkon rozhodnutí jiným způsobem (§ 264 odst. 1 občanského soudního řádu). Soud zamítne návrh na výkon rozhodnutí, jestliže je již z

návrhu zřejmé, že by výtěžek, kterého by se dosáhlo, nepostačil ani ke krytí nákladů na výkon rozhodnutí (§ 264 odst. 2 občanského soudního řádu).

15. Soud předně nesouhlasí se žalovaným, že by se obsah žaloby (resp. jejího doplnění) mýjel s předmětem řízení. Správce daně by měl již při nařizování exekuce vydáním exekučního příkazu zvažovat, zda tu není překážka, která by bránila úspěšně provedenému exekučnímu řízení. Pokud by již při jeho zahájení bylo zřejmé, že existuje některý z důvodů pro zastavení exekuce podle § 181 odst. 2 daňového řádu, správce daně by vůbec neměl k vydání exekučního příkazu přistoupit. Obzvláště pokud se jedná o opakované nařízení exekuce, jako tomu bylo i v případě žalobce. V opačném případě by nařízení exekuce bylo nezákonné. V obecné rovině proto lze dát za pravdu žalobci, že pokud by již před vydáním exekučního příkazu bylo zřejmé, že předpokládaný výtěžek nepostačí ani ke krytí exekučních nákladů, nelze exekuci vůbec nařídit a exekuční příkaz vydat.
16. V tomto případě však při nařízení exekuce nebylo zřejmé, že by její předpokládaný výtěžek nepostačil ani ke krytí exekučních nákladů. Žalovaný vydáním předmětných exekučních příkazů nepochybil a neporušil shora uvedená pravidla na ochranu povinného.
17. Žalobce neuhradil několik blokových pokut. Žalovaný proto přistoupil k nařízení exekuce jednak příkázáním pohledávky z účtů (který měl žalobce u poskytovatele *Fio banka a.s.*) a jednak příkázáním jiné peněžité pohledávky od poddlužníka, kterým byla Věznice Rapotice.
18. Tento způsob provedení exekuce považuje soud i s ohledem na výši nákladů za přiměřený. Výše nákladů představuje minimální částku stanovenou v § 183 daňového řádu. Správce daně přitom nemusí mít v okamžik nařízení exekuce příkázáním pohledávky z účtu povědomí o výši finančních prostředků uložených na účtu. Tyto informace zpravidla obdrží od příslušného poskytovatele platebních služeb až po nařízení exekuce. O tom, že se na účtu nenacházejí finanční prostředky nebo že povinný je nemajetný, se tak správce daně zpravidla dozví až právě po nařízení exekuce. To platí i v případě exekuce příkázáním jiné peněžité pohledávky, ve kterém je předmětem exekuce vězeňské konto žalobce.
19. Pokud tyto skutečnosti nebyly při nařízení exekuce zřejmé, nemohou mít vliv na zákonnost exekučních příkazů. To lze dovodit analogicky také z § 264 odst. 2 občanského soudního řádu, který znemožňuje výkon rozhodnutí v případě, že je již z návrhu zřejmé, že se nedosáhne výtěžku, který by pokryl náklady exekuce. Předpokládané nepokrytí nákladů výkonu rozhodnutí musí být zřejmé už z návrhu, soud tyto skutečnosti sám neověřuje.
20. V případě daňové exekuce je toto pravidlo nutné vykládat odlišně. Při vymáhání pohledávek státu v řízení nefiguruje jako samostatný subjekt oprávněný, který by podával návrh na nařízení exekuce, resp. výkonu rozhodnutí. Uvedené pravidlo tak lze analogicky vyložit tím způsobem, že nepokrytí nákladů exekuce očekávaným výtěžkem musí být zřejmé, aniž by měl správce daně povinnost zjišťovat, jaký bude očekávaný výtěžek exekuce. *Pouze v případě, že je od počátku zcela zřejmé, že výtěžek nemůže náklady exekuce pokrýt, neměl by exekuci nařídit.* O takový případ se však nejedná v nyní posuzované věci. V případě nařízení exekuce příkázáním pohledávky z účtu poskytovatele platebních služeb i v případě exekuce příkázáním jiné pohledávky správce daně nemá povědomí o výši finančních prostředků na daném účtu. Soud proto uzavírá, že žalovaný při vydání exekučních příkazů postupoval v souladu se zákonem.
21. Žalovaný má také pravdu v tom, že jak z judikatury (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 1. 2018, č. j. 52 Af 18/2017-56, nebo rozsudek Krajského v Brně

ze dne 31. 10. 2023, č. j. 31 Af 38/2022 – 188; ve vztahu ke stejnému důvodu pro zastavení exekuce v civilním řízení o výkonu rozhodnutí pak např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2006, sp. zn. 20 Cdo 1062/2005, ze dne 22. 4. 2010, sp. zn. 20 Cdo 2242/2008, či ze dne 1. 3. 2016, sp. zn. 22 Cdo 144/2016), tak z odborné literatury (srov. Lavický, P. § 181 - Odklad a zastavení daňové exekuce. In: Baxa, J., a kol. *Daňový řád: Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2011. Dostupné ze systému Aspi) vyplývá, že důvod pro zastavení daňové exekuce upravený v § 181 odst. 2 písm. f) daňového řádu se využije primárně při vedení exekuce prodejem movitých či nemovitých věcí. Naopak u exekuce příkázáním pohledávky z účtu zastavení daňové exekuce z tohoto důvodu nebude zpravidla možné (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 5. 2020, č. j. 29 Af 55/2019-48, potvrzený rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2020, č. j. 10 Afs 203/2020-49).

22. Soud nyní nevidí žádný důvod pro to, aby se od svého dřívějšího závěru odchýlil. Důvod pro zastavení exekuce podle § 181 odst. 2 písm. f) daňového řádu se uplatní především při vedení exekuce prodejem movitých či nemovitých věcí proto, že každý další krok směřující k prodeji věcí zpravidla zvyšuje náklady exekuce. Pokud tedy na základě dosavadních kroků (zejména provedení soupisu a odhadu výtěžku) nelze očekávat, že se prodejem věcí uhradí tyto rostoucí náklady, postrádá vedení exekuce svůj ekonomický smysl, jelikož nedojde k vymožení dlužné částky, a naopak dojde k nárůstu dluhu. V případě vedení exekuce příkázáním pohledávky z účtu stejně jako v případě příkázáním jiné peněžitě pohledávky ale žádné další náklady nevznikají (resp. náklady na vedení exekuce vzniknou pouze ve fázi vydání exekučního příkazu a dále již nestoupají). Poskytovatel platebních služeb jen eviduje záznam o provádění daňové exekuce pro případ, že na účet přijdou nějaké finanční prostředky.
23. Je třeba zohlednit také to, že exekuce příkázáním pohledávky z účtu nepostihuje pouze finanční prostředky, které se na účtu nacházejí v okamžiku nařízení exekuce. Podle § 190 odst. 2 daňového řádu postihuje také ty finanční prostředky, které na účet dojdou do šesti měsíců ode dne vyrozumění o právní moci exekučního příkazu. Absence finančních prostředků na účtu tak sama o sobě nepovede k závěru o pravděpodobném nepokrytí nákladů exekuce.
24. V případě žalobce sice existovaly určité okolnosti, které nasvědčovaly tomu, že jeho finanční situace je nepříznivá. Podle soudu je však potřeba přihlédnout k tomu, že v době vydání exekučních příkazů byl žalobce ve výkonu trestu odnětí svobody. Nebylo proto možné předpokládat, zda se jeho situace alespoň částečně nezlepší po jeho propuštění. Pouhé subjektivní přesvědčení žalobce, že nelze očekávat, že se na jeho účet objeví nějaké finanční prostředky, proto není dostatečným důvodem, pro který by žalovaný měl zvažovat nenařízení exekuce.
25. Podle názoru soudu ostatně připsání finančních prostředků na účet u peněžního ústavu nelze nikdy zcela vyloučit (a to jak v předmětném případě, tak obecně), ať už to majitel účtu přímo očekává (to jej může také motivovat k tomu, aby ve své žádosti o zastavení exekuce neuváděl pravdu, což lze jen stěží předem vyvrátit), nebo neočekává (může jít o úhradu již zapomenutého dluhu, vrácení neúmyslného přeplatku, neočekávaný příjem od osoby blízké apod.). To opět potvrzuje názor, že se § 181 odst. 2 písm. f) daňového řádu neuplatní na vedení exekuce příkázáním pohledávky z účtu.
26. Podpurný odkaz žalobce na § 290 občanského soudního řádu není přílehlavý. Žalovaný má totiž pravdu v tom, že daňový řád obsahuje vlastní úpravu důvodů pro zastavení exekuce.

Podle § 177 odst. 1 daňového řádu přitom platí, že se podle občanského soudního řádu při daňové exekuci postupuje, pouze nestanoví-li daňový řád jinak. Důvody pro zastavení exekučního řízení upravené v občanském soudním řádu proto v daňové exekuci použít nelze. Navíc § 290 upravuje zastavení exekuce prováděné srážkami ze mzdy. To ale není případ žalobce.

27. Podobnou situaci se zdejší soud zabýval v rozsudku ze dne 31. 10. 2023, č. j. 31 Af 38/2022-188. I v této věci žalobce vykonával trest odnětí svobody a namítal, že se nachází v tíživých sociálních poměrech, nemá žádný majetek a exekuce se vede na bagatelní částku. Jeho jediným příjmem byl invalidní důchod, ze kterého dostával pouze nepostižitelnou částku. Měl invaliditu třetího stupně a závažné zdravotní problémy, kvůli kterým ho ani ve vězení pracovní nezařadili. Krajský soud však v tomto případě neviděl důvod pro zastavení (resp. nenařízení) exekuce prováděné příkázáním pohledávky z účtu poskytovatele platebních služeb.
28. Výše uvedená východiska podle soudu platí i ve vztahu k exekuci příkázáním jiné peněžité pohledávky podlužníka Věznice Rapotice. Ani v případě této formy exekuce totiž nelze vyloučit, že v průběhu výkonu trestu odnětí svobody žalobci může vzniknout pohledávka za podlužníkem, která by byla na základě vydaného exekučního příkazu vyplacena žalovanému. Ze spisu ostatně plyne, že žalobci pravidelně posílala peníze na jeho vězeňský účet osoba blízká na zdravotní výdaje. Nebylo tedy možné vyloučit, že by v případě připsání vyšší finanční částky mohla její část postihnout exekuce.
29. Přestože v případě žalobce existovaly skutečnosti naznačující jeho celkovou nemajetnost, žalovaný nařízením exekuce nepochybil. Při vydání exekučních příkazů zde totiž nebyly natolik zjevné důvody svědčící o tom, že by předpokládaný výtěžek neměl postačovat ani ke krytí exekučních nákladů.

VI. Závěr a náklady řízení

30. Krajský soud pro nedůvodnost žalobních námitek žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 soudního řádu správního).
31. Neúspěšný žalobce nemá v souladu s § 60 odst. 1 soudního řádu správního právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.
32. Usnesením ze dne 27. 2. 2023, č. j. 29 Af 48/2022-47, soud žalobci ustanovil zástupkyní advokátku Mgr. Veroniku Ščukovou (stejným usnesením soud zprostil dříve ustanoveného advokáta povinnosti zastupovat žalobce a určil jeho odměnu za zastupování). Podle § 35 odst. 10 soudního řádu správního hotové výdaje a odměnu ustanoveného zástupce platí stát. Výši odměny ustanovené zástupkyně soud stanovil podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif). V tomto případě má zástupkyně nárok na odměnu za dva úkony právní služby: (1) porada s klientem, včetně převzetí a přípravy zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu]; (2) sepis doplnění žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Odměna za jeden úkon právní služby činí v souladu s § 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu 3 100 Kč. Za dva úkonu tedy 6 200 Kč. K tomu je třeba přičíst paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu za dva úkony právní služby po 300 Kč (celkem tedy 600 Kč). Celková výše odměny ustanovené zástupkyně tedy činí 6 800 Kč.

33. Pro úplnost soud uvádí, že nevyhověl návrhu žalovaného na spojení této věci s věcí vedenou pod sp. zn. 29 Af 28/2022. Byť obě věci spolu skutkově souvisí, jejich procesní osud byl nakonec odlišný. Ve věci vedené pod sp. zn. 29 Af 28/2022 soud shledal důvod pro odmítnutí žaloby.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. ledna 2024

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu